

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref.:
06/198-2 TR/raa

Dato:
01.11.2006

Høring - Endringer i pasientrettighetsloven etter rusreformen m.m.

Vi viser til høringsbrev av 19.07.2006 ref 200600345-/MARS med høringsnotat om endringer av pasientrettighetsloven etter rusreformen m.m. Høringsnotatet gir i hovedsak forslag til kodifisering av den tolkningen og praktiseringen av pasientrettighetsloven som er lagt til grunn etter at rusreformen trådte i kraft 01.01.2004.

Departementet foreslår å legge enkelte begrensninger på LAR-pasienters rett til å velge behandlingssted ved LAR-behandling.

Med bakgrunn i at opiatavhengige nå gis rettigheter etter pasientrettighetsloven og slik sidestilles med andre pasientgrupper, er det Apotekforeningen syn at det bør være et grunnprinsipp at opiatavhengige skal kunne velge behandlingssted i LAR. Dersom det skal åpnes for å gjøre avvik fra denne retten, må det forutsettes at det foreligger vektige grunner for å avvike fra hovedprinsippet.

Mange forhold ved LAR taler imidlertid for at hele behandlingen bør gjennomføres lokalt. Opprettholdelse av retten til fritt å velge behandlingssted for LAR kan fryktes å føre til praktiske problemer i gjennomføringen f eks dersom LAR-senteret ligger i en annen landsdel enn der pasienten bor. At ikke de vanlige lokale samarbeidsstrukturene kan benyttes vil kunne medføre problemer som kan bevirke at behandlingsmålene vanskeligere nås.

Når de nye faglige retningslinjene for LAR kommer på plass skulle det ikke foreligge gode grunner for LAR-pasienter til å velge et alternativt LAR-senter i den hensikt å oppnå et annet eller "bedre" behandlingstilbud. Mange LAR-pasienter trenger periodevis svært tett oppfølging, og det vil i de fleste tilfeller være direkte uhensiktsmessig om ikke alle de involverte parter i behandlings- og støtteapparatet i slike tilfeller er lokalt forankret.

LAR-behandling er imidlertid langtids-/livstidsbehandling, og det synes tenkelig at f eks problemer eller konfliktsituasjoner mellom pasient og behandlingsapparat vil kunne oppstå i behandlingsforløpet. Utskiftninger av involverte personer i behandlings- og oppfølgingsapparatet eller evt bytte til annet LAR-senter vil kunne bidra til å nå behandlingsmålene i slike tilfeller.

Apotekforeningens syn er at en vellykket behandling og oppfølging av LAR-pasienter i normalsituasjonen vil tjene på at hele behandlings- og støtteapparatet rundt pasienten opererer i lokalmiljøet der pasienten er bosatt. Valg av annet LAR-senter enn det pasienten naturlig

sokner til bør imidlertid være mulig når det kan bidra til bedre måloppnåelse i LAR-behandlingen.

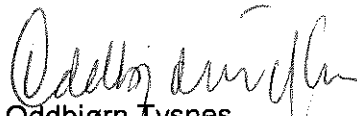
En annen pasientrettighet som gjelder for opiatavhengige like mye som for andre pasientgrupper er retten til selv å velge hvor de vil hente sine legemidler. Retten til fritt apotekvalg er nedfelt i forskrift om rekvirering og utlevering av legemidler i apotek, jf § 1-4 annet ledd: *Pasienten eller dyreeier skal selv kunne velge ved hvilket apotek resepten skal ekspederes.* Apotekforeningen vil påpeke at mange LAR-pasienter urettmessig er fratatt denne pasientrettigheten i dag. Eksempelvis har Helse-Sør fratatt LAR-pasientene i sitt område muligheten til å hente metadon og Subutex på apotek.

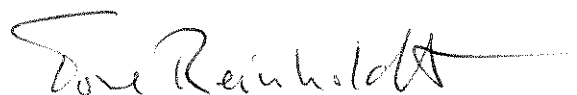
Apotekforeningens syn er at retten til fritt apotekvalg ikke skal kunne tilsidesettes uten etter særskilt begrunnelse for den enkelte LAR-pasient, eksempelvis at fastholdelse av rettigheten vil være uforvarselig eller i betydelig grad egnet til å svekke effekten av LAR-behandlingen.

Departementet stiller i høringsnotatet opp to alternative måter å regulere retten til valg av sykehus m.m., jf pasientrettighetsloven § 2-4. Apotekforeningens syn er at retten til fritt valg av sykehus m.m. er en så grunnleggende pasientrettighet at reguleringen av retten bør ligge i loven, ikke i underliggende forskrifter. Apotekforeningen vil derfor prinsipielt støtte alternativ 1.

Når det gjelder selve lovteksten vil Apotekforeningen forslå følgende formulering: *...Retten etter første ledd gjelder heller ikke pasienter under legemiddelassistert rehabilitering dersom dette vil være uforvarselig eller i betydelig grad egnet til å svekke effekten av behandlingen.....* Det er ikke formålet med behandlingen som vil svekkes ved valg av alternativt LAR-senter (jf teksten i høringsnotatet).

For Apotekforeningen

Oddbjørn Tysnes
Direktør apotekpolitikk

Tore Reinholdt
Seniorrådgiver